

Dosarul nr. 3ra-1168/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Zinaida Talpalaru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Vladislav Clima, Ecaterina Palanciuc, Ala Malii)

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Lebedev Grup”, reprezentată de avocatul Mariana Barașianț,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lebedev Grup” împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Lebedev Grup” împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lebedev Grup”,

constată:

La 18 ianuarie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Lebedev Grup” (în continuare (SRL „Lebedev Grup”), reprezentată de avocatul Eugeniu Glușceno a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 17 noiembrie 2017, brokerul vamal a depus în numele SRL „Lebedev Grup” declarațiile vamale nr. 2070 I 111205 și nr. 2070 I 111267 din 17 noiembrie 2017 privind importul articolelor pirotehnice, cu toate anexele necesare, inclusiv ordinele de plată ale vânzătorului pentru marfa importată.

În pofida faptului că, valoarea în vamă a mărfurilor declarate a fost veridică și confirmată prin actele anexate, colaboratorul vamal nu a acceptat-o, a evaluat mărfurile de sine stătător și a întocmit în acest sens acte de inspecție, care i-au fost aduse la cunoștință la 22 noiembrie 2017.

Nefiind de acord cu actele de inspecție, la 04 decembrie 2017, SRL „Lebedev Grup” a depus cerere prealabilă prin care a solicitat anularea majorării valorii în vamă a mărfurilor, precum și restituirea drepturilor de import achitate suplimentar ca rezultat al majorării valorii în vamă a mărfurilor.

Prin răspunsul Biroului vamal Centru din 13 decembrie 2017, care a fost comunicat declarantului la 18 decembrie 2017, cererea presabilă a fost respinsă ca

fiind depusă tardiv. Organul vamal a considerat că, actul administrativ a fost adus la cunoștință mai devreme decât a fost în realitate, fără a aduce dovezi în argumentarea presupunerii sale.

Acțiunile organului vamal le-a considerat ca fiind ilegale și neîntemeiate, deoarece nu a invocat careva motive plauzibile care ar dovedea incorectitudinea valorii mărfii declarate de reclamant.

Inspectorul vamal nu a prezentat calculul din care ar reieși majorarea valorii mărfii, ci a calculat abuziv prețul în baza metodei 6 – metoda rezervă, care este cea mai flexibilă și cea mai arbitrară metodă.

În argumentarea poziției sale, organul vamal a invocat în mod arbitrar că există discrepanțe între prețul declarat și valoarea mărfurilor identice declarate anterior.

Însă, în pofida acestei constatări, organul vamal nu a calculat valoarea în baza metodei 2, conform art. 12 și 14 din Legea cu privire la tariful vamal, dar în baza metodei 6, sărind peste celelalte 4 metode, fapt ceea ce contravine flagrant art. 8 și 10 din Legea cu privire la tariful vamal.

De la bun început organul vamal a stabilit că prețul la care urmează să fie declarată marfa se face în baza întregului lot de marfa declarată, dar nu în baza fiecărei specificații în parte, deși în toate documentele de însoțire prețul era stabilit pentru fiecare articol separat.

Acțiunile colaboratorilor vamali contravin pct. 4, 5 și 51 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016.

Or, stabilirea valorii în vamă prin metoda de rezervă se bazează pe principiile de determinare a valorii în vamă aplicate metodelor prevăzute la articolele 11-16 din Legea cu privire la tariful vamal, dar cu o flexibilitate rezonabilă în aplicare, în sensul notelor interpretative la art. 17 din această lege, cu respectarea succesiunii de aplicare a metodelor de evaluare în vamă, stabilită de art. 10 din Legea cu privire la tariful vamal.

Organul vamal nu a demonstrat că pretinsele mărfuri identice anterior importare ar fi la un preț mai mare, stabilit conform metodei nr. 1, decât cel al declarantului.

Acordul referitor la aplicarea art. VII din Acordul General asupra Tarifelor și Comerțului, ratificat de Republica Moldova prin Legea nr. 218 din 01 iunie 2001 stipulează că, taxele vamale se evaluează la valoarea reală care este valoarea tranziției; prin derogare de la această regulă, dreptul autorităților vamale de a stabili, printr-o echivalență verificabilă, o altă valoare este recunoscută numai în cazul imposibilității de determinare a valorii reale și în situația unor dubii rezonabile privind veridicitatea valorii declarate de importator.

Conform pct. 10 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, în sensul art. 12 și 14 din Legea cu privire la tariful vamal (valoarea de tranzacție a mărfurilor identice), valoarea în vamă se determină prin corelare cu valoarea de tranzacție a unor mărfuri identice vândute în aceleași condiții comerciale și aproximativ în aceleași cantități cu a mărfurilor de evaluat.

Organul vamal nu a informat SRL „Lebedev Grup” despre criteriile de determinare a valorii în vamă potrivit metodei de rezervă, fapt ce demonstrează acțiunile de rea-credință a Biroului vamal Centru.

Niciunul din argumentele biroului vamal nu fac dovada parcurgerii consecutive de către acesta a metodelor de evaluare astfel cum este prescris de art. 8 alin. (3) din Legea cu privire la tariful vamal, ceea ce confirmă că organul vamal a calculat arbitrar prețul în baza criteriilor stabilite pentru metoda de rezervă, dispunând majorarea valorii în vamă a mărfii, negând astfel prevederile naționale și internaționale aplicabile în domeniu.

Lotul de marfă declarat format din produsele pirotehnice a fost procurat și importat de către SRL „Lebedev Grup” direct de la producător, fără participarea companiilor terțe din zonele offshore și pe documentele de însoțire figurează ștampilele țărilor de tranzit. Contractul cu producătorul a fost negociat direct, administratorul întreprinderii deplasându-se personal în China.

Astfel, valoarea în vamă declarată inițial a fost reală, veridică și transparentă, iar acțiunile organului vamal contribuie la creșterea semnificativă a prețurilor de vânzare a mărfurilor către consumatorii finali.

Avocatul Eugeniu Glușcenco a solicitat în numele SRL „Lebedev Grup” anularea majorării valorii în vamă a mărfurilor importate în baza declarațiilor vamale nr. 2070 I 111205 și nr. 2070 I 111267 din 17 noiembrie 2017; anularea actelor de inspecție aferente declarațiilor vamale în partea majorării valorii în vamă a mărfurilor; încasarea din contul Biroului vamal Centru în beneficiul SRL „Lebedev Grup” a drepturilor de import achitate suplimentar și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 14 august 2018, SRL „Lebedev Grup”, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușcenco a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat:

anularea majorării valorii în vamă a mărfurilor importate în baza declarațiilor vamale nr. 2070 I 111205 și nr. 2070 I 111267 din 17 noiembrie 2017 și a actelor de inspecție aferente acestor declarații vamale în partea majorării valorii în vamă a mărfurilor;

încasarea din contul Biroului vamal Centru în beneficiul SRL „Lebedev Grup” a drepturilor de import achitate suplimentar în sumă de 141 156,86 de lei;

încasarea din contul Biroului vamal Centru în beneficiul SRL „Lebedev Grup” a sumei de 12 000 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică (f.d. 111, 114-116).

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins integral ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Lebedev Grup” (f.d. 138, 141-145 recto-verso).

Prin decizia din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de SRL „Lebedev Grup” (f.d. 180, 181-199).

În motivarea soluției instanța de apel a reținut că, datele din actele prezentate de către SRL „Lebedev Grup” sunt contradictorii și există discrepanță între prețul declarat și valoarea mărfurilor identice anterior importate.

Organul vamal a acordat agentului economic posibilitatea de a prezenta acte pentru aplicarea consecutivă a metodelor de determinare a valorii în vamă, însă, acesta nu a prezentat informația și documentele solicitate în baza fișelor-acte pentru aprecierea valorii în vama în termenul stabilit.

Astfel, având în vedere că documentele prezentate la momentul vămuirii nu întruneau condițiile pct. 34 din Regulament, iar declarantul nu a prezentat actele necesare care confirmă valoarea în vamă, Biroul vamal Chișinău la verificarea valorii în vamă a mărfurilor întemeiat și legal a aplicat metoda nr. 6 (metoda de

rezervă) de calculare a valorii în vamă a mărfurilor, care a fost aleasă însăși de declarant (f.d. 27 și 28 verso).

La 18 iulie 2019, SRL „Lebedev Grup”, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a depus recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 205-210, 211).

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a interpretat eronat legea și a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Circumstanțele constatate de Curtea de Apel Chișinău se referă la marfa importată din China, conform declarației vamale nr.2070 I 111267 din 19 noiembrie 2017, instanța abținându-se să examineze separat situația ce ține de marfa importată din Polonia, conform declarației vamale nr. 2070 I 111205 din 19 noiembrie 2017).

Aceste 2 importuri, deși au fost efectuate de recurent, reprezintă 2 situații diferite și urmează a fi examinate în mod separat. Depistarea unor presupuse încălcări sau neclarități într-o procedura vamală nu presupune că aceleași neclarități se răsfrâng asupra tuturor importurilor efectuate de acest agent economic.

Instanța de apel, însă, s-a nu a dat apreciere și nu s-a expus asupra argumentelor invocate de reprezentantul SRL „Lebedev Grup” în partea lotului de marfa importat din Polonia, conform declarației vamale nr. 2070 I 111205 din 19 noiembrie 2017).

Este eronată și neîntemeiată concluzia primei instanțe și a instanței de apel, precum că declarantul SRL „Lebedev Grup” a acceptat aplicarea metodei 6 la declararea valorii în vamă. Or, inițial, recurentul a ales metoda 1 și a prezentat toate actele necesare, inclusiv cele solicitate suplimentar de inspectorul vamal. Instanțele inferioare, însă, au apreciat eronat acțiunile recurentului, deoarece nu a fost stabilită nicio situație de interdicție, fapt ce denotă că urma să fie aplicată anume metoda 1 – aleasă de declarant.

Actele organului vamal din care rezultă alegerea de către SRL „Lebedev Grup” a metodei alternative lipsește semnătura agentului economic și nu este descris nici într-un fel de ce nu au fost aplicate celelalte metode prevăzute de lege.

Dealtfel, aceeași situație a fost admisă și în cazul mărfii importate din China, deoarece chiar din actul de inspecție rezultă că, recurentul a prezentat actele solicitate de colaboratorul vamal.

Instanțele inferioare nu s-au expus nici în privința argumentului privind aprecierea inspectorului vamal precum că între recurent și producător nu a avut loc negocierea prețului mărfii.

Această constatare a organului vamal este eronată și se combate prin corespondența din care rezultă că ofertele de preț au fost transmise, ajustate (cu 4%), revizuite și coordonate final prin emiterea invoice-ului și efectuării achitării.

În acest caz colaboratorul vamal arbitrar a apreciat irelevante negocierile referitor la preț între cumpărător și vânzător și fără temei legal a decis să stabilească prețul de sine stătător.

SRL „Lebedev Grup” a respectat întocmai toate cerințele legale și s-a conformat tuturor solicitărilor inspectorului vamal, dar a fost pus în situația de a alege care v-or fi pierderile economice suportate, ceea ce este inadmisibil într-un stat de drept.

Avocatul Mariana Barașianț a solicitat în numele și interesele recurentului SRL „Lebedev Grup” casarea deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei decizii noi, prin care să fie casată hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și admisă integral cererea de chemare în judecată în sensul în care a fost formulată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform articolului 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Potrivit articolului 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Conform extrasului din căsuța poștală electronică cu adresa „valentin.vatavu@justice.md” rezultă că, la 08 iulie 2019, ora 10.54 de pe aceasta a fost expediat destinatarilor *inter alia* cu adresele de e-mail „info@dinamit.md” „mariana.barasiant@gmail.com” o scrisoare electronică la care era atașat un fișier electronic în format „pdf” intitulat „Decizie 3a-595-19” (f.d. 200).

Prin extrasul din căsuța poștală electronică cu adresa „mariana.barasiant@gmail.com” se confirmă că decizia din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului SRL „Lebedev Grup”, avocatului Mariana Barașianț la 08 iulie 2019, ora 13.45 (f.d. 201).

În atare circumstanțe, completul de admisibilitate consideră că, recurentul SRL „Lebedev Grup”, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a respectat termenul prevăzut de articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, deoarece recursul s-a depus prin intermediul oficiului poștal la 18 iulie 2019 (f.d. 211).

Examinând temeiurile recursului depus de SRL „Lebedev Grup”, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de SRL „Lebedev Grup”, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul SRL „Lebedev Grup”, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Lebedev Grup”, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț.

Conform articolelor 193, 195, 230, 258 alin. (3) din Codul administrativ și articolelor 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Lebedev Grup”, reprezentată de avocatul Mariana Barașianț se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan